

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ РИНКОВИХ ВІДНОСИН»
Kyiv University of Market Relations**

ЗБІРНИК ТЕЗ

міжнародної науково-практичної конференції

THESIS

of International Scientific and Practical Conference

МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ: ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ

28 жовтня 2025

October, 28, 2025

**MODERNIZATION OF UKRAINIAN LEGISLATION DURING THE
PERIOD OF MILITARY CHALLENGES: PROBLEMS AND PROSPECTS**

**Київ 2025
Kyiv 2025**

міжнародна науково-практична конференція
«МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ:
ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

УДК 34
Т68

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ВНЗ «Київський університет ринкових відносин»,
(протокол № 2 від 30.10.2025)*

Рецензент:

Надія Армаш, доктор юридичних наук, доцент, заступник директора ДП «Центр судової експертизи та експертних досліджень» Державної судової адміністрації України

МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ: ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 28 жовтня 2025) / за заг. ред. к.ю.н., доцента, завідувача кафедри права Загрішевої Н.В. – Київ: ВНЗ «Київський університет ринкових відносин», – Київ, 2025.– 280 с.

Збірник наукових праць присвячений питанням модернізації законодавства України в період воєнних викликів. Він дає можливість отримати чітке уявлення про теоретико-правові та методологічні проблеми правотворення, проблеми правотворення в окремих сферах адміністративного, господарського, цивільного, кримінального, екологічного та інших галузей права, проблеми реалізації норм міжнародного права в національному законодавстві України.

Збірник розрахований на науковців, викладачів, аспірантів, студентів і фахівців у сфері права, державного управління тощо.

Збірник друкується в авторській редакції. Відповідальність за достовірність і точність інформації, наданої в рукописах, несуть автори.

РЕДКОЛЕГІЯ:

Надія ЗАГРІШЕВА, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри права Вищого навчального закладу «Київський університет ринкових відносин» (Київ, Україна).

Юлія ВОЛКОВА, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри права Вищого навчального закладу «Київський університет ринкових відносин» (Київ, Україна)

Ігор СЕРГЄСВ, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права Вищого навчального закладу «Київський університет ринкових відносин» (Київ, Україна)

Олег ГАЙДУЧОК, викладач кафедри права Вищого навчального закладу «Київський університет ринкових відносин» (Київ, Україна).

УДК 34

Вищий навчальний заклад
«Київський університет ринкових відносин», 2025

UDC 34

T68m

*Recommended for Publication by the Decision of the Academic Council
Kyiv University of Market Relations
(Minutes of meeting No. 2 of 30.10.2025)*

Reviewer:

Nadiia Armash, Doctor of Legal Sciences, Deputy Director of the State Enterprise «Center for Ship Expertise and Expert Investigation» of the State Shipping Administration of Ukraine

MODERNIZATION OF UKRAINIAN LEGISLATION DURING THE PERIOD OF MILITARY CHALLENGES: PROBLEMS AND PROSPECTS: Proceedings of International Scientific and Practical Conference (Kyiv, October, 28, 2025) / by the General Editorship PhD of Law, Associate Professor, Head of Department of Law **Nadiia ZAHRI SHEVA**. – Kyiv University of Market Relations, 2025 – 280 p.

The collection of scientific works is devoted to the issues of modernization of Ukrainian legislation during the period of military challenges. It provides an opportunity to get a clear idea of the theoretical-legal and methodological problems of law-making, the problems of law-making in certain spheres of administrative, economic, civil, criminal, environmental and other branches of law, problems of implementing the norms of international law in the national legislation of Ukraine.

The collection is intended for scientists, teachers, postgraduate students, students and specialists in the field of economics, management and law.

The collection is published in the author's edition. The authors are responsible for the reliability and accuracy of the information provided in the manuscripts.

EDITORIAL BOARD:

Nadiia ZAHRI SHEVA, PhD in Law, Associate Professor of Department, Head of Department of Law, Kyiv University of Market Relations (Kyiv, Ukraine);

Yuliia VOLKOVA, Doctor in Law, professor, Professor of the Department of Law, Kyiv University of Market Relations (Kyiv, Ukraine);

Ihor SERGEEV, PhD in Law, Associate Professor of Department of Law, Kyiv University of Market Relations (Kyiv, Ukraine);

Oleh HAIDUCHOK, teacher of Department of Law Kyiv University of Market Relations (Kyiv, Ukraine).

UDC 34

Kyiv University of Market Relations, 2025

Анастасія МАЗУРОВА ВЗАЄМНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ТА ДЕРЖАВИ	82
Станіслав МАЛЯР ЗАСАДИ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ЖИТЛОВОГО ФОНДУ	85
Сергій МИРОСЛАВСЬКИЙ ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	89
Лариса НЕСКОРОДЖЕНА НАСЛІДКИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТОРГІВЛІ НА ПРИКЛАДІ ОНЛАЙН ПЛАТФОРМ	92
Ірина ОРЛОВА ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЛОКАЦІЇ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	95
Марія ПОНОМАРЕНКО АДАПТАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ	99
Денис СВІТЛИЧНИЙ ПЕРСПЕКТИВИ ЗМІН ЗАКОНОДАВСТВА ПРО СТРАХУВАННЯ У СФЕРІ ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ ВІЙНИ	103
Олег СВІТЛИЧНИЙ ОКРЕМІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЛІЦЕНЗУВАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ	107
Артем СОЛОГУБ ПРАВОВА ПІДТРИМКА ЕНЕРГЕТИЧНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ДОСВІД ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ ЄС	111
Дмитрій ТЕЛЕЛЕКОВ СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ЗАКУПІВЕЛЬ МЕДИЧНИХ ТОВАРІВ	114
Євгенія ТИМОШЕНКО ВПЛИВ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ НА СТАЛИЙ РОЗВИТОК	117

УДК 346.7:351.824.11

Артем Михайлович СОЛОГУБ,

аспірант

Державна установа «Інститут економіко-правових досліджень

ім. В.К. Мамутова НАН України»

Київ, Україна

ORCID: 0009-0002-7197-4921

ПРАВОВА ПІДТРИМКА ЕНЕРГЕТИЧНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ДОСВІД ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ ЄС

Відкрита агресія російської федерації проти України вчергове підтвердила важливість сфери енергетики для економіки і суспільства. Ще з початку своєї агресії 2022 року рашисти захопили Чорнобильську атомну електростанцію та Південноукраїнську атомну електростанцію, а також намагалися знищити потужності українських класичних електростанцій, передавальних та розподільчих вузлів та інших об'єктів енергетичної структури України. У відповідь Україна також намагалася і продовжує докладати зусилля до обмеження енергетичних потужностей держави-агресора, зокрема і потужностей з видобутку, переробки і використання палива на основі вуглеводнів, у першу чергу – нафти і газу. При цьому ситуація в Україні виглядає кращою, ніж у агресивного ворога. Хоча Україна не є одним із світових експортерів вуглеводнів, поступовий перехід до генерування електричної та теплової енергії з альтернативних джерел сприяє забезпеченню економіки. У той же час, майже повна відсутність альтернативної енергетики у російській федерації та її зацикленість на видобутку і продажу нафти і газу роблять її вразливою.

Треба вказати на те, що у державах - членах ЄС уже більше десяти років триває поступовий планомірний перехід від вуглеводневої до «зеленої» енергетики. Усі держави - члени ЄС без будь-якого винятку чи поступки зобов'язані рухатися у бік заміни екстенсивної енергетики, що будується на спалюванні вуглеводнів, на сучасну енергетику ХХІ століття, що будується на видобутку та використанні енергії з альтернативних («зелених») джерел.

Україна уже не перше десятиліття як задекларувала намір на вступ до ЄС і продовжує рух у цьому напрямі. 16 вересня 2014 року Верховною Радою України було ратифіковано Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. У цьому документі Україна зобов'язалася після набуття членства у ЄС виконувати усі вимоги ЄС до його членів. Серед іншого важливими зобов'язаннями є зобов'язання із поступового переходу до «зеленої» енергетики [1].

З урахуванням положень іноземного законодавства в Україні було прийнято Закон України «Про альтернативні джерела енергії» від 20 лютого 2003 року [2], Закон України «Про енергетичну ефективність» від 21 жовтня 2021 року [3], значну кількість підзаконних актів різного рівня. Приблизно чотири рази на рік НКРЕКП змінює розміри «зелених» тарифів для домогосподарств прийняттям положень із назвою «Про встановлення «зелених» тарифів на електричну енергію, вироблену генеруючими установками приватних домогосподарств». Раніше нами наводилися міркування інших дослідників: «Взаємна вигідність генерування енергії з альтернативних джерел домогосподарствами та державою повинна забезпечуватися вигідним для перших розмірів «зелених» тарифів і при цьому вигідним для держави співвідношенням пари «відпускна вартість електроенергії – «зелений» тариф». Поступово до цього іде [4, с. 66]. До аналогічного висновку доходить А.В. Павлига, яка серед сучасних тенденцій розвитку законодавства у сфері використання альтернативних джерел енергії найпершим називає поступовий відхід від «зеленого» тарифу як самостійного засобу підтримки та перетворення його у допоміжний інструмент [5, с. 7]. Тобто зараз держава намагається вирівнювати величини пари «відпускна вартість електроенергії – «зелений» тариф». Високий «зелений» тариф виконав своє первинне завдання, стимулювавши перші етапи утворення сонячних електростанцій. Українські дослідники вірно визначають причини стрімкого розвитку сонячної енергетики в Україні – високу ставку «зеленого» тарифу, який прив'язаний до курсу євро та зафіксований до 2030 року, а також зниження цін на обладнання [6, с. 146; 7, с. 101-102].

Україна уже зараз намагається виконувати вимоги директив ЄС, зокрема Директиви 2018/2001/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2018 року про сприяння використанню енергії з відновлюваних джерел [8], а також регламентів ЄС, зокрема Регламенту ЄС 2018/1999 про управління Енергетичним Союзом і пом'якшення наслідків зміни клімату, про внесення змін до регламентів Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 663/2009 і (ЄС) № 715/2009, директив Європейського Парламенту і Ради 94/22/ЄС, 98/70/ЄС, 2009/31/ЄС, 2009/73/ЄС, 2010/31/ЄС, 2012/27/ЄС і 2013/30/ЄС, директив Ради 2009/119/ЄС і (ЄС) 2015/652 і про скасування Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 525/2013 було прийнято також 11 грудня 2018 року [9]. Цей Регламент містить 73 пункти у преамбулі, 59 статей різного обсягу і значну кількість додатків. Зміст регламенту має бути досліджено окремо пізніше. Але його значення як зразка для запровадження в українське законодавство норм про підтримку відновлювальної енергетики неможливо переоцінити. В умовах воєнного стану малий бізнес у сфері відновлювальної енергетики спроможний підтримати економіку та домогосподарства. А поступове підвищення питомої ваги відновлювальної енергетики в усій енергетиці держави закладе

ще одну цеглинку у справу до вступу в ЄС і використання його пріоритетів для виробників «зеленої» енергії.

Список використаних джерел:

1. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 40. Ст. 2021.
2. Про альтернативні джерела енергії: Закон України від 20 лютого 2003 року № 555-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 24. Ст. 155.
3. Про енергетичну ефективність: Закон України від 21 жовтня 2021 року № 1818-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2022. № 2. Ст. 8.
4. Дерев'янко Б.В. Тенденції розвитку законодавства України про «зелені» тарифи на електричну енергію. *Правовий часопис Донбасу*. 2020. № 2 (71). С. 62–71. URL: <https://repository.ndippp.gov.ua/handle/765432198/257>
5. Павлига А.В. Правове регулювання використання альтернативних джерел енергії в Україні: дис. ... докт. філософії у галузі знань 08 «Право». Одеса, 2023. 219 с.
6. Гончарук І.В., Бабина О.М., Ємчик Т.В. Інноваційно-інвестиційна діяльність у розвитку альтернативних джерел енергії: фактори впливу. *БізнесІнформ*. 2021. № 10. С. 144–151.
7. Сологуб А.М. Правове забезпечення розвитку альтернативних джерел енергії і підвищення рівня енергоефективності. *Економіка та право*. 2025. № 1 (76). С. 98–106. DOI: <https://doi.org/10.15407/econlaw.2025.01.098>
8. Directive (EU) 2018/2001 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the promotion of the use of energy from renewable sources (recast). ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj/eng>
9. Regulation (EU) 2018/1999 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action, amending Regulations (EC) No 663/2009 and (EC) No 715/2009 of the European Parliament and of the Council, Directives 94/22/EC, 98/70/EC, 2009/31/EC, 2009/73/EC, 2010/31/EU, 2012/27/EU and 2013/30/EU of the European Parliament and of the Council, Council Directives 2009/119/EC and (EU) 2015/652 and repealing Regulation (EU) No 525/2013 of the European Parliament and of the Council (Text with EEA relevance). ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj/eng>

міжнародна науково-практична конференція
«МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ:
ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ: ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
міжнародної науково-практичної конференції

Київ, 28 жовтня 2025

Українською та англійською мовами

Видається в авторській редакції

**Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів. За точність викладеного матеріалу
відповідальність покладається на авторів**

Наша адреса:
вул. Березняківська, 26-Б, м. Київ, Україна, 02152

Приймальня ректора: (044)295-66-04
Приймальна комісія: (050)383-01-08 Viber, Telegram
vstup.kumr@gmail.com